

ZARZĄDZENIE NR 63/19
WÓJTA GMINY JEMIELNICA

z dnia 10 września 2019 r.

**w sprawie wykazu prac szczególnie niebezpiecznych występujących w Urzędzie Gminy Jemielnica oraz
określenia szczegółowych wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy przy ich wykonywaniu**

Na podstawie art. 237⁴ § 1 i 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. z 2019 r., poz. 1040; z 2018 r., poz. 2245 oraz z 2019 r., poz. 1043) oraz § 80 i § 81 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. z 2003 r., Nr 169, poz. 1650; z 2007 r., Nr 49, poz. 330; z 2008 r., Nr 108, poz. 690 oraz z 2011 r., Nr 173, poz. 1034) oraz na podstawie art. 33 ust. 1 i 3 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 i poz. 1309) zarządzam, co następuje:

§ 1. Ustala się „Wykaz prac szczególnie niebezpiecznych w Urzędzie Gminy Jemielnica” w brzmieniu stanowiącym załącznik Nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Wprowadza się Instrukcję bhp przy wykonywaniu prac z użyciem substancji niebezpiecznych stanowiącą załącznik Nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 3. Wprowadza się Instrukcję bhp przy wykonywaniu prac na wysokości stanowiącą załącznik Nr 3 do niniejszego zarządzenia.

§ 4. Wprowadza się obowiązek przestrzegania zakładowych instrukcji przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych występujących w Urzędzie Gminy Jemielnica

§ 5. 1. Wykonanie zarządzenia powierza się stanowisku do spraw Bezpieczeństwa i Higieny Pracy Urzędu Gminy Jemielnica.

2. Zobowiązuje się do zapoznania pracowników z niniejszym zarządzeniem.

3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt Gminy Jemielnica

Marcin Wycisło

**WYKAZ PRAC SZCZEGÓLNIIE NIEBEZPIECZNYCH
W URZĘDZIE GMINY JEMIELNICA**

Lp.	Rodzaj wykonywanej pracy	Stanowisko	Wymagania bhp przy wykonywaniu prac niebezpiecznych
1	2	3	4
1	Praca na wysokości wykonywana przy czynności mycia okien , napraw, wymiany żarówek	sprzątaczką, robotnik gospodarczy	1. Instruktaż stanowiskowy. 2. Imienny podział pracy. 3. Zapoznanie z instrukcją bhp przy wykonywaniu prac na wysokości.
2	Prace z użyciem materiałów niebezpiecznych, takich jak substancje i preparaty chemiczne - środki drażniące stosowane do mycia urządzeń sanitarnych, umywalek, sanitariatów, środki ochrony roślin, środki chwastobójcze	sprzątaczką, robotnik gospodarczy	1. Instruktaż stanowiskowy. 2. Imienny podział pracy. 3. Zapoznanie z instrukcją bhp przy wykonywaniu prac z użyciem substancji niebezpiecznych. 4. Zapoznanie z kartami charakterystyki stosowanych substancji niebezpiecznej.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY PRZY WYKONYWANIU PRAC Z UŻYCIEM SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH

1.0. CEL

Celem wprowadzenia instrukcji jest ograniczenie ryzyka zawodowego przy pracy ze substancjami i preparatami niebezpiecznymi

Instrukcja przeznaczona dla Urzędu Gminy Jemielnica gdzie substancje chemiczne niebezpieczne wykorzystywane są do prac porządkowych

OPIS

DEFINICJE

Substancje chemiczne: pierwiastki chemiczne i ich związki w stanie, w jakim występują w przyrodzie lub zostają uzyskane za pomocą procesu produkcyjnego, ze wszystkimi dodatkami wymaganymi do zachowania ich trwałości i wszystkimi zanieczyszczeniami powstałymi w wyniku zastosowanego procesu produkcyjnego;

Substancje niebezpieczne / preparaty niebezpieczne,: substancje zaklasyfikowane do co najmniej jednej z wymienionych poniżej kategorii:

- 1) o właściwościach wybuchowych ,
- 2) o właściwościach utleniających,
- 3) łatwopalne,
- 4) żrące,
- 5) toksyczne lub szkodliwe,
- 6) drażniące,
- 7) uczulające,
- 8) rakotwórcze,
- 9) mutagenne lub działające szkodliwie na rozrodczość,
- 10) niebezpieczne dla środowiska (N)

Karta charakterystyki substancji / preparatu: dokument zawierający zbiór informacji kluczowych dla bezpieczeństwa, w szczególności o zagrożeniach stwarzanych przez substancje lub preparat, zasadach bezpiecznego stosowania, przechowywania, postępowania w sytuacjach awaryjnych. Dla substancji i preparatów niebezpiecznych kartę charakterystyki zapewnia podmiot wprowadzający substancję lub preparat do obrotu (sprzedawca), na życzenie odbiorcy, bezpłatnie przy pierwszej dostawie lub przy aktualizacji karty.

Czynniki chemiczne: substancje chemiczne szkodliwe dla zdrowia. Do grupy tej należą:

- niebezpieczne substancje i preparaty, z wyjątkiem niebezpiecznych wyłącznie dla środowiska,

- inne substancje lub pyły stwarzające ryzyko narażenia inhalacyjnego lub przez skórę.
Wartości dopuszczalnych stężeń w środowisku pracy dla substancji szkodliwych dla zdrowia oraz tryb, metody i częstotliwość wykonywania badań i pomiarów ustala Minister Zdrowia w drodze rozporządzenia.

Piktogramy przedstawiające oddziaływanie czynników chemicznych:

Obowiązujące piktogramy i hasła ostrzegawcze:

Zagrożenia fizykochemiczne:		Zagrożenia dla zdrowia:	
 GHS01	<ul style="list-style-type: none"> - związki wybuchowe lub samo reaktywne 	 GHS05	<ul style="list-style-type: none"> - wykazujące działanie żrące na skórę kat. 1A, 1B, 1C - ryzyko poważnego uszkodzenia oczu
 GHS02	<ul style="list-style-type: none"> - łatwopalne (ciecze/gazy/aerozole/ciała stałe) - samonagrzewające się, samoreaktywne, - piroforyczne (stałe/ciekłe) - nadtlenki organiczne - substancje/mieszanki które w kontakcie z wodą uwalniają palne gazy 	 GHS06	<ul style="list-style-type: none"> - toksyczność ostra kategorii 1, 2 lub 3
 GHS03	<ul style="list-style-type: none"> - utleniające (gazy/ciecze/ciała stałe) 	 GHS07	<ul style="list-style-type: none"> - toksyczność ostra kat. 4 (dawniej: substancja szkodliwa) - działanie drażniące na skórę lub oczy - działanie uczulające na skórę -
 GHS04	<ul style="list-style-type: none"> - gazy pod ciśnieniem (sprężone) 	 GHS08	<ul style="list-style-type: none"> - działanie rakotwórcze, mutagenne lub działanie na rozrodczość (tzw. CMR), - toksyczne działanie na narządy krytyczne przy narażeniu jednorazowym lub przewlekłym - działanie uczulające na układ oddechowy
		zagrożenia dla środowiska:	

 GHS05	– powodujące korozję metali	 GHS09	– niebezpieczne dla środowiska, w szczególności stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego – stwarzające zagrożenie dla warstwy ozonowej
--	-----------------------------	--	--

Obok powyższych piktogramów na opakowaniu substancji i w karcie charakterystyki musi być podane hasło ostrzegawcze, czyli słowo informujące czytającego o wypadkowym poziomie zagrożenia; stosowane są dwa hasła:

- 1) **NIEBEZPIECZEŃSTWO** (wyższy poziom zagrożenia),
- 2) **UWAGA** (niższy poziom zagrożenia).

2.0. ZAKRES INSTRUKCJI

Instrukcja dotyczy:

- a) substancji chemicznych, wykorzystywanych w celach utrzymania czystości w pomieszczeniach urzędu;

Ilekoć dalej w tekście jest mowa o środkach chemicznych, należy przez to rozumieć wszystkie substancje, preparaty i środki chemiczne objęte niniejszą instrukcją

Instrukcja nie dotyczy:

- a) substancji stanowiących źródła promieniotwórcze,
- b) odpadów innych niż zużyte substancje i preparaty chemiczne,
- c) leków i środków farmaceutycznych,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA PRZY STOSOWANIU ŚRODKÓW CHEMICZNYCH

1.1 ZAGROŻENIA STWARZANE PRZEZ ŚRODKI CHEMICZNE

Środki chemiczne stwarzają zagrożenia opisane szczegółowo w kartach charakterystyki. Skrócony opis zagrożenia umieszczony jest na etykiecie środka chemicznego. Rodzaje zagrożeń wymienione zostały w definicji substancji niebezpiecznej

3.2. ZASADY OGÓLNE

1. Wójt gminy, w której stosowane są niebezpieczne środki chemiczne jest zobowiązany do spełnienia następujących wymogów:
 - a) posiadania aktualnego spisu niebezpiecznych środków chemicznych – według
 - b) posiadania kart charakterystyki środków niebezpiecznych i czynników chemicznych;
 - c) zapewnienie środków bezpieczeństwa wymienionych w kartach charakterystyki oraz warunków przechowywania;
 - d) przeprowadzania i dokumentowania oceny ryzyka zawodowego oraz ustalania środków ograniczających ryzyko;

- e) zapewnienia odbioru odpadów chemicznych przez wyspecjalizowane firmy (dotyczy tonerów po tuszu)
2. Pracownik powinien zostać zapoznany, za potwierdzeniem:
 - a) z wynikami oceny ryzyka, oraz metodami jego ograniczania;
 - b) z zasadami bezpieczeństwa opisanymi w kartach charakterystyki;
 - c) z zasadami postępowania w sytuacjach awaryjnych.
 3. Każdy pracownik mający kontakt z środkami chemicznymi niebezpiecznymi powinien mieć zapewnioną odpowiednią odzież roboczą i odpowiednie środki ochrony osobistej
 4. Każda osoba stosująca niebezpieczny środek chemiczny jest zobowiązana do zapobiegania powstawaniu zagrożeń, w szczególności do postępowania ściśle według opisów zawartych w karcie oceny ryzyka zawodowego oraz w kartach charakterystyki.
 5. Do środków chemicznych stwarzających poważne zagrożenia należą:
 - 1) substancje bardzo toksyczne (T+)
 - 2) metanol i jego pochodne o stężeniach wyższych niż 3 %
 - 3) substancje i pochodne żrące (C) z przypisanym zwrotem R35Wymienione środki chemiczne podlegają wymogom specjalnym:
 - 1) **zabezpieczeniu przed przejęciem przez osoby niepowołane,**
 - 2) **ściślejszej ewidencji rozchodu**Sposób spełnienia powyższych wymogów ustala wójt.

3.3. ZASADY SZCZEGÓŁOWE

1. Magazynowanie

Środki chemiczne są przechowywane w pomieszczeniu gospodarczym w szafie zamykanej na klucz w której znajduje się lista substancji chemicznych. Nie mogą do nich mieć dostępu osoby postronne.

2. Przechowywanie na stanowisku pracy

Niebezpieczne środki chemiczne mogą być przechowywane na stanowiskach pracy w ilości do zużycia w ciągu jednej zmiany roboczej. Po zakończonej pracy powinny być schowane do miejsca przechowywania.

3. Odpady chemiczne

Zużyte środki chemiczne oraz opakowania po niebezpiecznych środkach chemicznych stanowią odpady niebezpieczne. Odpady takie nie mogą być wylewane do kanalizacji ani wrzucane do odpadów komunalnych. Zbieranie odpadów niebezpiecznych powinno odbywać się według procedury obowiązującej w danej jednostce organizacyjnej.

Odpady chemiczne do utylizacji mogą być przekazywane wyłącznie firmom wyspecjalizowanym, posiadającym stosowne upoważnienie.

3.4. SYTUACJE AWARYJNE

1. W zależności od stosowanego podczas pracy produktu mogą wystąpić różne potencjalne zagrożenia – niekorzystne skutki zdrowotne, a do najczęstszych należy zaliczyć :
 - 1) **kontakt z okiem** – a niekorzystne skutki mogą obejmować: ból lub podrażnienie, łzawienie, zaczerwienienie;
 - 2) **wdychanie** – a niekorzystne skutki mogą obejmować: podrażnienie dróg oddechowych, kaszel;
 - 3) **kontakt ze skórą** – a niekorzystne skutki mogą obejmować: ból lub podrażnienie, zaczerwienienie, mogą wystąpić pęcherze;
 - 4) **połknięcie** – a niekorzystne skutki mogą obejmować: pieczenie w jamie ustnej i przełyku, bóle żołądka, rzadziej powoduje oparzenia i uszkodzenia jamy ustnej, błon śluzowych, przełyku, przewodu pokarmowego czy ryzyko wystąpienia perforacji ścian żołądka i przełyku.
2. Udzielenie pierwszej pomocy zależy od rodzaju środka/preparatu chemicznego, substancji lub mieszaniny niebezpiecznej jaka doprowadził do zagrożenia. Sposoby udzielania pierwszej pomocy opisane są w kartach charakterystyk, z którymi pracownicy są zapoznani, a w razie obawy czy postępowanie jest właściwe należy wezwać Pogotowie Ratunkowe.
3. Każdy zaistniały wypadek zgłosić przełożonemu, a w razie zaistnienia wypadku przy pracy pozostawić stanowisko pracy w takim stanie, w jakim nastąpił wypadek, do czasu przybycia zespołu powypadkowego.

W przypadku zaistnienia wypadku:

- 1) udzielić poszkodowanemu pierwszej pomocy,
- 2) w razie potrzeby wezwać pomoc lekarską,
- 3) powiadomić przełożonych.

W przypadku powstania pożaru należy:

- 1) ostrzec osoby znajdujące się w obrębie zagrożenia,
- 2) w razie potrzeby wyłączyć zasilanie w energię elektryczną,

równocześnie:

- 1) podjąć decyzję o ewakuacji ludzi,
- 2) zaalarmować straż pożarną,
- 3) powiadomić przełożonych o pożarze,
- 4) w razie potrzeby przystąpić do prowadzenia akcji gaśniczej za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego.

Podczas akcji gaśniczej obowiązuje zasada bezwzględnego podporządkowania się poleceniom kierującego akcją ratowniczo – gaśniczą

Sporządził:

Zatwierdził:

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY PRZY WYKONYWANIU PRAC NA WYSOKOŚCI

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY DLA PRACOWNIKÓW MYJĄCYCH OKNA ORAZ WYKONUJĄCYCH PRACĘ PRZY WYMIANIE ŚWIETLÓWEK (ŻARÓWEK), PRACACH KONSERWACYJNYCH, DEKORACYJNYCH, NAPRAWACH

1. UWAGI OGÓLNE

Wykonywanie prac na wysokości powyżej 1,5 metra powinno się odbywać przy asekuracji drugiej osoby

Do pracy wymagających użycia drabin, podestów, schodków, może przystąpić pracownik który uzyskał zezwolenie na pracę od bezpośredniego przełożonego oraz:

- 1) posiada ważne przeszkolenie bhp i ppoż.,
- 2) posiada ważne badania lekarskie bez przeciwwskazań, potwierdzone zaświadczeniem lekarskim lekarza
medycyny pracy,
- 3) posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe,
- 4) ukończył 18 lat,
- 5) została mu przydzielona osoba asekurująca (nadzorująca)

Pracownik przystępujący do pracy ponadto powinien być:

- 1) wypoczęty,
- 2) w stanie nie wskazującym na spożycie alkoholu i narkotyków,
- 3) ubrany w odzież roboczą, ochronną

Przed rozpoczęciem pracy:

Pracownik powinien:

- 1) Szczegółowo zapoznać się powyższą instrukcją bhp.
- 2) Wysłuchać instruktażu przełożonego.
- 3) Ubrać się w odzież roboczą i ochronną przewidzianą do użycia na danym stanowisku pracy.

Winien on

- także zdjąć z rąk wszystkie zbędne przedmioty takie jak biżuteria itp.
- 4) Przygotować sprzęt i materiały potrzebne podczas wykonywanej pracy.
- 5) Usunąć wszystkie zbędne przedmioty znajdujące się w miejscu pracy, zapewnić by podłoga wokół stanowiska pracy była sucha i czysta.

- 6) Upewnić się czy rozpoczęcie pracy nie spowoduje zagrożeń dla osób przebywających na tym stanowisku pracy lub w jego bezpośrednim otoczeniu.
- 7) Jeśli nie stwierdza się zagrożeń na danym stanowisku roboczym można przystąpić do wykonywania zadań.

W czasie pracy:

- 1) Ściśle stosować się do zaleceń: stanowiskowej instrukcji bhp,
- 2) Poleceń i wskazówek przełożonych.
- 3) Podczas wykonywania pracy koncentrować całą swoją uwagę wyłącznie na czynnościach wykonywanych. Pracować z szybkością odpowiadającą naturalnemu rytmowi pracy.
- 4) Nie stosować drabin w sytuacji, gdy pracę można wykonać przy użyciu innych urządzeń, np. narzędzi o odpowiednio długich uchwytych (mycie okien).
- 5) Nie wychylać się poza obrys podestu czy drabiny.
- 6) Wykonywać prace tylko zlecone przez bezpośredniego przełożonego.
- 7) Materiały używane podczas procesu pracy składować tak, by nie stwarzały żadnych zagrożeń wypadkowych. Narzędzia powinny być odkładane na ściśle wyznaczone miejsca.
- 8) Prace na wysokości należy wykonywać tak, by nie przeszkadzać pozostałym pracownikom realizującym swoje zadania.
- 9) W razie konieczności opuszczenia swojego stanowiska pracy pracownik zobowiązany jest sprawdzić, czy pozostawione narzędzia pracy nie stworzą zagrożeń dla chociażby przechodzących obok innych pracowników.
- 10) W razie wątpliwości co do sposobu wykonania zadania, pracownik winien zwrócić się do przełożonego lub przeszkolonych fachowców o szczegółowe instrukcje. Pracę może podjąć ponownie po usunięciu wątpliwości i (najlepiej) pod fachowym dozorem przełożonego.

Pracownikowi nie wolno:

- 1) stosować niebezpiecznych metod pracy, tak, by stwarzać zagrożenia dla siebie, czy otoczenia,
- 2) nie stosowania się do szczegółowych instrukcji i zaleceń przełożonych,
- 3) stosowania niewłaściwych metod pracy,
- 4) pracować bez nakazanych ochron osobistych,
- 5) myć okna przy staniu na parapetach,
- 6) myć okna górne przy otwartych oknach dolnych,
- 7) wykonywać czynności wymagającą pracy na wysokości powyżej 2 m.
- 8) korzystać z niesprawnych technicznie drabin, podestów, schodków,
- 9) wykonywać pracę podczas burzy, silnych wiatrów czy innych zagrożeniach,
- 10) wykonywać pracę na wysokości (na drabinie, podeście itp.) przy złym samopoczuciu. Należy
- 11) zgłosić niedyspozycję przełożonemu, który zdecyduje o dalszym przebiegu pracy pracownika,
- 12) używania do pracy niewłaściwych środków, materiałów, narzędzi.
- 13) naprawiać urządzeń elektrycznych będących pod napięciem (jeśli pracownik nie ma do tego odpowiednich uprawnień),
- 14) dotykać przewodów elektrycznych będących pod napięciem,
- 15) dopuszczać do pracy na swoim stanowisku pracy jakichkolwiek osób bez wiedzy przełożonego,
- 16) przeszkadzać innym w pracy,
- 17) tarasować przejścia i dojścia do stanowiska pracy, sprzętu przeciwpożarowego i wyłączników
- 18) prądu elektrycznego,
- 19) pozostawiania po zakończonej pracy bałaganu (zużytych szmat, mokrych podłóg, przepalonych

światłówek) itp.

Po zakończeniu pracy:

- 1) dokładnie oczyścić stanowisko robocze, ułożyć narzędzia i przyrządy pomocnicze w miejscach na to przeznaczonych,
- 2) oczyścić używane ochrony osobiste i odłożyć je na stałe miejsce ich przechowywania,
- 3) upewnić się czy pozostawione stanowisko i urządzenia nie stworzą żadnych zagrożeń dla otoczenia,
- 4) przekazać informacje o stanie zaawansowania wykonywanych prac swojemu bezpośredniemu przełożonemu.

Obowiązki osoby asekurującej (nadzorującej):

- 1) szczegółowo zapoznać się ze stanowiskową instrukcją bhp znajdującą się na stanowisku pracy,
- 2) wysłuchać instruktażu przełożonego,
- 3) ubrać się w odzież roboczą i ochronną przewidzianą do użycia na danym stanowisku pracy,
- 4) asekurować (nadzorować) pracującą osobę z wykorzystaniem drabin, podestów, schodków:
 - a) przytrzymywać drabinę a w razie potrzeby osobę pracującą,
 - b) podawać (odbierać) sprzęt, środki, materiały,
 - c) w porozumieniu z osobą pracującą włączać i wyłączać oświetlenie,
 - d) prowadzić nadzór nad bezpieczeństwem osoby pracującej ze strony osób przechodzących oraz dbać o bezpieczeństwo osób postronnych,
 - e) w nagłych wypadkach udzielać pomocy (alarmować pogotowie),

Uwagi dodatkowe:

Pracownik winien:

- 1) dbać o higienę osobistą i schludny wygląd,
- 2) w razie wątpliwości co do prawidłowości swoich działań, pracownik powinien zwrócić się o dodatkowe wskazówki do bezpośredniego przełożonego, czy służb fachowych.

Wszystkie okoliczności mogące zagrozić bezpieczeństwu obsługującego bądź osobom postronnym zobowiązują pracownika do meldowania o nich przełożonym. W przypadku znalezienia się w bezpośrednim niebezpieczeństwie na skutek nieprzestrzegania przez zakład zasad bhp pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy (zachowuje on prawo do wynagrodzenia, nie może jednak odmówić podjęcia innej równorzędnej pracy, gdy niezwłoczne usunięcie zagrożeń przy poprzednio wykonywanej pracy nie jest możliwe).

2. ZASADY UŻYCIA DRABINY PRZENOŚNEJ

Przed użyciem drabiny:

- 1) wizualnie sprawdzać drabiny na uszkodzenia i bezpieczne używanie,
- 2) upewniać się, że drabina jest właściwą do aktualnego zastosowania,
- 3) nie używać uszkodzonych drabin,
- 4) usuwać wszelkie zanieczyszczenia z drabiny, np. mokre farby, brud, olej, albo śnieg,

Przyniesienie na miejsce i ustawienie drabiny:

- 1) drabina musi zostać postawiona w prawidłowej pozycji stojącej, np. prawidłowy kąt ustawienia dla drabin przystawnych (kąt pochylenia około 1:4), szczeble albo stopnie poziomo oraz całkowite otwarcie drabiny stojącej,
- 2) urządzenia blokujące, o ile umieszczono, muszą przed użytkowaniem być w pełni zabezpieczone,
- 3) drabina przystawna powinna wystawać ponad powierzchnię, na którą prowadzi, co najmniej 0,75 m, a kąt jej nachylenia powinien wynosić od 65° do 75,
- 4) drabina musi stać na płaskim, poziomym, nieruchomym podłożu,
- 5) drabina przystawna powinna zostać oparta o płaską, stałą płaszczyznę i przed użyciem powinna zostać zabezpieczona np. przez przymocowanie albo użycie właściwego urządzenia, dla zapewnienia stateczności, nie używać jako płaszczyzny do stania, najwyższych dwóch stopni/szczebli drabiny stojącej, bez platformy oraz przyrządu do przytrzymania się dla rąk i kolan,
- 6) drabiny powinny być używane do lekkich prac, o krótkim czasie trwania,
- 7) nie używać drabin przewodzących do prac pod napięciem elektrycznym,
- 8) nie używać drabin na wolnym powietrzu, przy niekorzystnych warunkach atmosferycznych, np. silnym wietrze,
- 9) jeżeli to możliwe, to drzwi (jednak nie wyjścia awaryjne) oraz okna w strefie pracy należy ryglować (zamykać),
- 10) wchodzić na i schodzić z drabiny twarzą zwróconą ku drabinie,
- 11) przy wchodzeniu na i schodzeniu z drabiny należy się dobrze przytrzymywać,
- 12) nie używać drabiny do mostkowania,
- 13) przy wchodzeniu na drabinę należy nosić właściwe obuwie,
- 14) unikać nadmiernych, bocznych obciążeń np. przy wierceniu konstrukcji murowych
- 15) i betonowych,
- 16) nie pozostawać na drabinie zbyt długo, bez regularnych przerw (zmęczenie stanowi zagrożenie),
- 17) drabiny przystawne dla dojścia do większej wysokości, powinny być wysunięte co najmniej
- 18) 1 m ponad punkt przylegania,
- 19) przedmioty, które są transportowane przy wchodzeniu na drabinę, nie powinny być ciężkie
- 20) i być łatwe w obchodzeniu się z nimi,
- 21) należy unikać prac, które wywołują boczne obciążenie drabin stojących, np. wiercenie z boku przez twarde materiały (np. konstrukcja murowa albo beton),
- 22) przy wykonywaniu pracy na drabinie, należy trzymać się mocno jedną ręką albo jeżeli to nie jest możliwe zachować dodatkowe środki bezpieczeństwa

Opracował:

Zatwierdził: